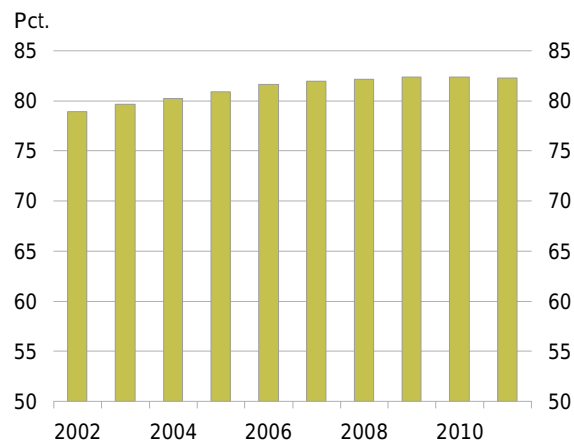

Ungdomsuddannelser

En veluddannet arbejdsstyrke er en af forudsætnin-
gerne for økonomisk vækst. I 2011 forventes det, at
ca. 92 pct. af en årgang har mindst en ungdomsud-
dannelse 25 år efter 9. klasse.

I 2011 havde ca. 83 pct. af danskerne mellem 25 og
34 år gennemført mindst en ungdomsuddannelse.
Denne andel har stort set været konstant siden 2007,
se figur 7.1.

**Figur 7.1 25-34-årige med mindst en ungdomsud-
dannelse, 2002-2011**

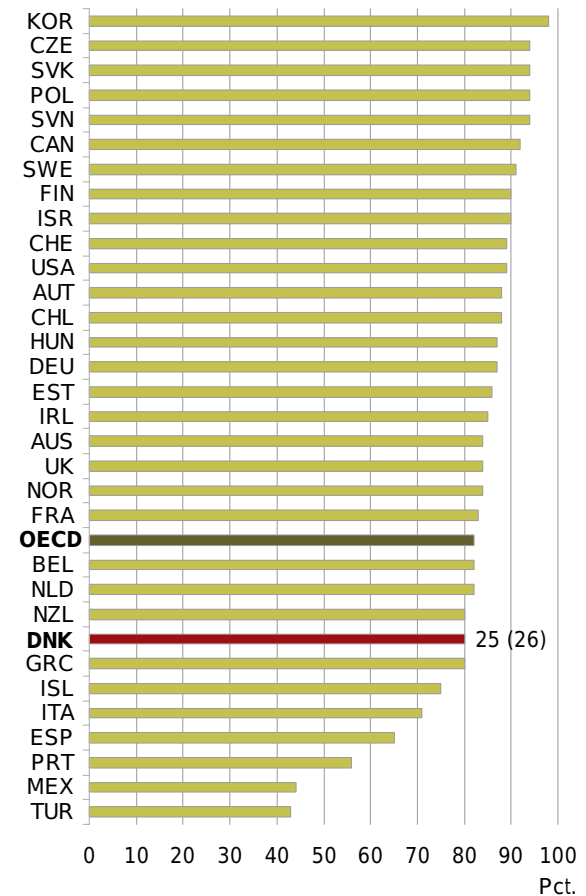
Anm.: Registeroplysninger. Ekskl. indvandrere, da den seneste undersø-
gelse af medbragte uddannelser kun dækker personer indvandret til og
med 2006.

Kilde: UNI-C – Styrelsen for It og Læring.

Det placerer Danmark i den lave ende blandt OECD-
landene, se figur 7.2.

Det kan dog ikke udelukkes, at Danmarks reelle pla-
cering er bedre, end det fremgår af figur 7.2. Det
skyldes, at opgørelsen i figur 7.2 for de fleste lande er
baseret på interviewundersøgelser, der typisk over-
vurderer uddannelsesniveaet, mens opgørelsen for
Danmark i figur 7.1 er udarbejdet på baggrund af
registerdata.

**Figur 7.2 25-34-årige med mindst en ungdomsud-
dannelse, 2011**

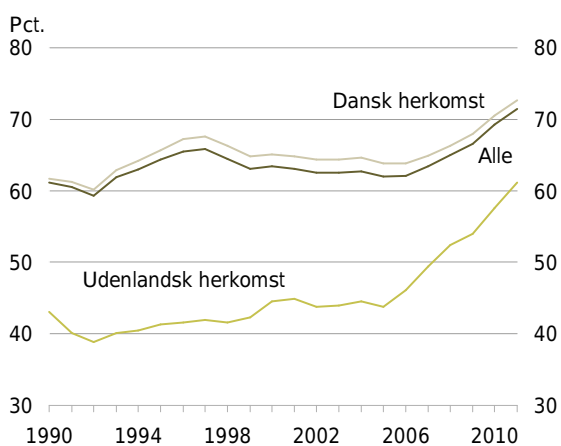
Anm.: De internationale tal er ikke fuldt sammenlignelige med de danske
registeroplysninger i figur 7.1. Opgørelsesmetoden for Arbejdskraftundersø-
gelsen (AKU), som de internationale tal er baseret på, er for Danmarks
vedkommende ændret i forhold til tidligere opgørelser, hvilket har medført
en markant forringelse af Danmarks position relativt til de andre OECD-
lande. Det er uklart, om ændringen har medført større eller mindre sam-
menlignelighed med andre lande, men ændringen har for Danmark ført til
større konsistens mellem opgørelsen i AKU'en og det registerbaserede
opgørelse af uddannelsesniveaet i figur 7.1.
Kilde: OECD.

I Europa 2020-strategien er det et mål, at andelen af
18-24-årige, som forlader uddannelsessystemet for
tidligt, skal reduceres til højst 10 pct. i 2020. I 2012
var uddannelsesfrafaldet i Danmark på 9,1 pct. Dan-
mark ligger dermed placeret i midten af OECD-
landene, se Factbook.

Forventet andel med mindst en ungdomsuddannelse

I 2011 forventes knap 72 pct. af en ungdomsårgang at gennemføre mindst en ungdomsuddannelse inden for fem år efter 9. klasse. Andelen har aldrig været højere og har været stigende siden 2005, se figur 7.3.

Figur 7.3 Forventet gennemførelse af ungdomsuddannelse fem år efter 9. klasse, 1990-2011

Anm.: Forventet gennemførelse af mindst en ungdomsuddannelse fem år efter 9. klasse. Baseret på profilmodellen 2011.
Kilde: UNI-C – Styrelsen for It og Læring.

Blandt unge med udenlandsk herkomst er andelen med mindst en ungdomsuddannelse inden for fem år efter 9. klasse lavere end andelen blandt unge med dansk herkomst. Siden 2005 har der imidlertid været en kraftig stigning i andelen. Forskellen mellem unge med dansk herkomst og unge med udenlandsk herkomst er samlet set halveret siden 1997. I 2011 var andelen for unge med udenlandsk herkomst på godt 61 pct., mens andelen var på knap 73 pct. for unge med dansk herkomst.

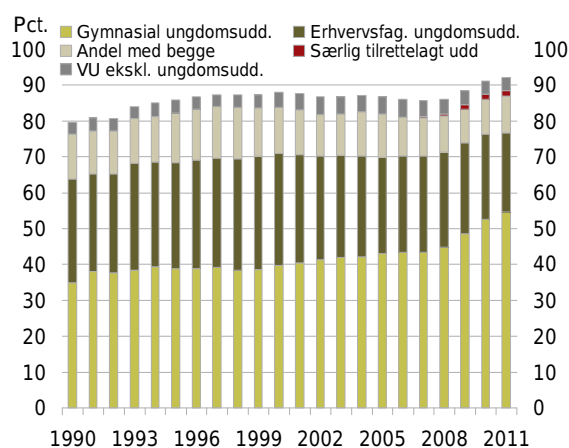
Forskellen kan skyldes, at elever med udenlandsk herkomst klarer sig relativt dårligere i folkeskolen, og således ikke i samme grad opnår de nødvendige kompetencer til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

Siden 1990 har andelen af piger, der forventes at gennemføre mindst en ungdomsuddannelse inden for fem år, været større end andelen af drenge. I 2011 var andelen af piger 10 pct.-point større end andelen af drenge, se Factbook. Dette skyldes primært, at piger i højere grad end drengene vælger en gymnasial uddannelse, som er kortere end de fleste erhvervsuddannelser.

I 2011 forventes 92 pct. af en ungdomsårgang at gennemføre mindst en ungdomsuddannelse senest

25 år efter 9. klasse. Det er den hidtil største andel, og andelen har været stigende siden 2008. Regeringens målsætning om, at mindst 95 pct. af en ungdomsårgang har gennemført mindst en ungdomsuddannelse, er dermed tæt på at være nået, se figur 7.4.

Figur 7.4 Forventet gennemførelse af ungdomsuddannelse 25 år efter 9. klasse, 1990-2011

Anm.: Baseret på profilmodellen 2011. Den forventede samlede andel af 9. klasseårgangen med en gymnasial/erhvervsfaglig ungdomsuddannelse udgøres af den angivne andel samt andelen af begge.
Kilde: UNI-C – Styrelsen for It og Læring.

Stigningen i den forventede gennemførelse skyldes primært en øget søgning til de gymnasiale ungdomsuddannelser samtidig med, at gennemførelsesprocenten har været nogenlunde konstant de sidste 4 år, se Factbook.

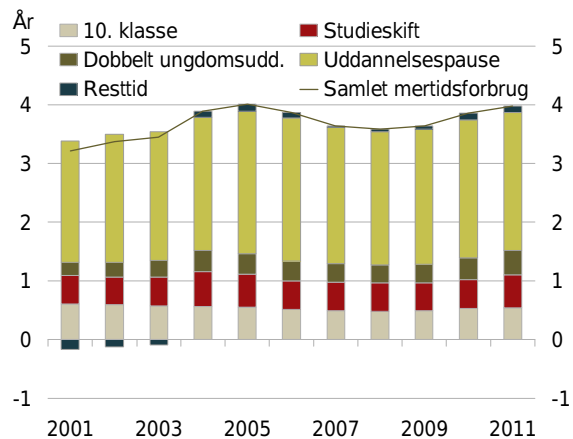
Det forventes, at godt 10 pct. af de elever, der afsluttede 9. klasse i 2011, vil opnå både en erhvervsfaglig og en gymnasial uddannelse. Det er et fald på ca. 4 pct.-point siden 1997. Det er positivt, at andelen er faldende, da dobbeltuddannelse er et tegn på, at nogle unge er usikre i deres valg, og samtidig lægger det beslag på ressourcer i uddannelsessektoren og forsinker unge i at opnå beskæftigelse.

Der er flere faktorer, der har indflydelse på, om unge gennemfører en ungdomsuddannelse, blandt andet elevernes sociale baggrund. Sandsynligheden for, at den unge gennemfører en ungdomsuddannelse, afhænger i høj grad af forældrenes uddannelsesniveau. Der er en klar tendens til, at unge, hvis forældre er ufaglærte, har sværere ved at gennemføre en ungdomsuddannelse, end unge, hvis forældre har et højere uddannelsesniveau. Betydningen af forældrenes uddannelsesbaggrund er stigende, se Factbook.

Ekstra tidsforbrug

I gennemsnit brugte eleverne på erhvervsfaglige uddannelser knap fire år ekstra på at gennemføre deres uddannelse, end hvis de var påbegyndt uddannelsen umiddelbart efter 9. klasse og havde gennemført uden forsinkelse. Det er specielt uddannelsespause, der øger tidsforbruget. Det ekstra tidsforbrug er steget knap fem måneder siden 2008, primært på grund af uddannelsespause, se figur 7.5.

Figur 7.5 Ekstra tidsforbrug for erhvervsfaglige uddannelser, 2001-2011

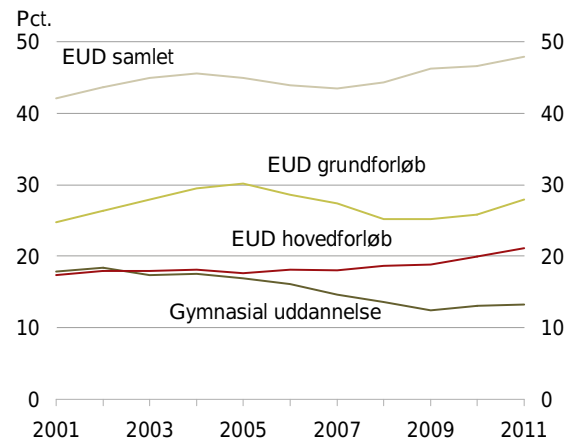
Anm.: Baseret på profilmodellen 2011. Uddannelsespause er fx arbejde og rejseaktivitet. Resttid omfatter hovedsageligt tidsforbrug ud over den normerede studietid. Resttid kan være negativ som følge af merit. Se Factbook for en nærmere beskrivelse af profilmodellen.
Kilde: UNI-C – Styrelsen for It og Læring.

En del af mertidsforbruget kan skyldes den økonomiske krise, der har fået en del ældre til at søge ind på erhvervsuddannelserne. I 2011 var eleverne i gennemsnit 28 år, da de færdiggjorde en erhvervsuddannelse.

Frafald

En af grundene til, at det i 2011 forventes, at ca. 8 pct. af en ungdomsårgang ikke gennemfører mindst en ungdomsuddannelse, er et stort frafald på erhvervsfaglige uddannelser. De fleste unge påbegynder en ungdomsuddannelse, men frafaldet på erhvervsuddannelserne (EUD) er stort og var i 2011 på 47 pct. Det har endvidere været stigende siden 2007, hvor frafaldet var på 44 pct. Af dem, der påbegyndte et grundforløb i 2011, forventes 28 pct. at falde fra grundforløbet, og 21 pct. af dem, der påbegyndte et hovedforløb i 2011, forventes at falde fra i hovedforløbet, se figur 7.6.

Figur 7.6 Frafall på ungdomsuddannelserne, 2001-2011

Anm.: Frafall defineres som andelen, der er påbegyndt en uddannelse et givent år og ikke forventes at fuldføre. Afbrud med efterfølgende start inden 15 mdr. på samme uddannelsesgruppe regnes ikke som frafall. EUD-hovedforløb mv. omfatter også erhvervsgrunduddannelse (egu) og øvrige erhvervsuddannelser. Samlet frafall fra EUD-uddannelserne består af frafall på grund- og hovedforløb samt frafall i overgang mellem grund- og hovedforløb. Derudover er det muligt at påbegynde et hovedforløb uden et grundforløb. Fraffaldet på de forskellige uddannelser kan ikke summeres.

Kilde: UNI-C – Styrelsen for It og Læring.

En del unge falder fra uddannelsen mellem grund- og hovedforløbet. Således var over 40 pct. af de unge, der i 2010 fuldførte et grundforløb, ikke i gang med hovedforløbet inden for 15 måneder efter fuldførelse. 27 måneder efter fuldførelse af et grundforløb var knap 39 pct. af de unge, der i 2009 fuldførte et grundforløb, endnu ikke i gang med et hovedforløb. Unge med udenlandsk herkomst har højere frafall på erhvervsuddannelserne end unge med dansk herkomst. I 2011 var fraffaldet for denne gruppe på 55 pct., se Factbook.

På de gymnasiale uddannelser lå fraffaldet i 2011 på 13 pct. og dermed meget lavere end på erhvervsuddannelserne. En af årsagerne kan være, at under 1 pct. af 16-årige gymnasieelever vurderes at være uden funktionelle læsekompetencer. Til sammenligning gjorde dette sig gældende for hver sjette elev på erhvervsuddannelserne i samme aldersgruppe.⁷

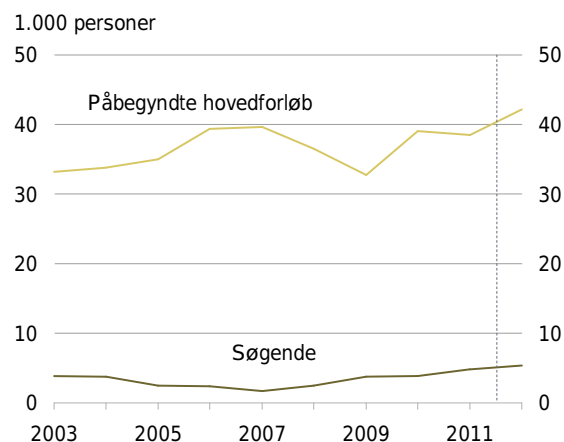
⁷ Egelund (2008), "PISA og ungdomsuddannelserne".

Praktikpladser

En del af frafaldet på erhvervsuddannelserne kan også skyldes, at nogle unge har vanskeligt ved at finde en praktikplads. Udbuddet af praktikpladser er særligt udfordret under lavkonjunktoren. Det er en udfordring for det danske vekseluddannelsessystem, hvor uddannelsen veksler mellem skoleophold og praktik.

I 2012 var der samlet godt 65.000 personer i gang med et hovedforløb på erhvervsuddannelserne. Heraf var godt 42.000 personer nye. Antallet af påbegyndte hovedforløb er dermed steget siden sidste år. Antallet af praktiksøgende har været stigende siden 2007, og i 2012 var antallet af aktivt praktiksøgende, som endnu ikke har fået en praktikplads, ca. 5.400 personer, se figur 7.7.

Figur 7.7 Påbegyndte hovedforløb og praktikpladssøgende, 2003-2012

Anm.: Påbegyndte hovedforløb i løbet af året. Søgende er opgjort ultimo året. Data er ekskl. sosu og pædagogiske grunduddannelse (pgu) og inkl. landbrugsuddannelser fra og med juli 2008. Grundet ændringer i opgørelsen af praktikpladssøgende pr. april 2005 er en del af faldet fra 2004 til 2005 teknisk begrundet. Databrud i 2012 medfører, at elever i skolepraktik ikke længere indgår som søgende.
Kilde: UNI-C – Styrelsen for It og Læring.

Gennemførte og større planlagte initiativer

Gennemførte initiativer:

- **Finanslovsaftale om bedre erhvervsuddannelser.** Som led i finansloven for 2013 indgik regeringen, V, DF, EL og K Aftale om bedre erhvervsuddannelser og styrket uddannelsesgaranti. Aftalen omfatter en række initiativer til styrkelse af uddannelsesgarantien (herunder etablering af praktikcentre), højere kvalitet på erhvervsuddannelserne og en etårig forlængelse af Ungepakke II. Initiativerne byggede i høj grad på anbefalingerne fra Erhvervsuddannelsesudvalget, der præsenterede første del af sine anbefalinger i efteråret 2012.
- **Finanslovsaftale med markant satsning på uddannelse.** Med finansloven for 2013 afsatte regeringen næsten 3 mia. kr. mere til ungdomsuddannelserne, de videregående uddannelser og SU-stipendier i 2013 end i 2012. Hermed sikres, at flere end nogensinde før kan få en uddannelse.
- **Reform af SU-systemet.** Regeringen indgik i april 2013 en aftale med V, DF, LA og K om en SU-reform, der målretter SU'en og bringer de unge hurtigere og bedre gennem uddannelsessystemet.

Større planlagte initiativer:

- **Udspil til reform af erhvervsuddannelserne.** Regeringen vil fremlægge et ambitiøst udspil til en reform af erhvervsuddannelserne. Reformudspillet skal bidrage til, at flere elever vælger en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, og at flere elever gennemfører påbegyndt erhvervsuddannelse.
- **Fleksuddannelse.** Som led i erhvervsuddannelsesreformen vil regeringen oprette en fleksuddannelse til unge, der ikke har forudsætninger for at gennemføre en almindelig ungdomsuddannelse. Uddannelsen skal understøtte målgruppens overgang og varige tilknytning til arbejdsmarkedet.